

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תצג

ערב ש"ק פ' וארא, מבה"ח שבט ה'תשפ"ג
שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ב שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ומאה ועשרים שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

לעילוי נשמת

ר' שמעון הכהן ב"ר משה הכהן ע"ה דואק

נפטר ביום כ"ז טבת ה'תשמ"ג

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

* * *

לעילוי נשמת

מרת רחל בת ר' פינחס ע"ה ציקמאן

נפטרה ביום כ"א טבת ה'תנש"א

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י נכדה

הרה"ת ר' אהרן וואלף וזוגתו מרת פולינה

ומשפחתם שיחיו ציקמאן

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

עידודו של משה רבינו שאומר להם שהקב"ה נאמן לקיים הבטחתו / משיחת שי"פ וארא תשמ"ח

7 זמן הגאולה

הלימוד מצעקת משה רבינו "למה הרעותה לעם הזה?"! / פרשת השבוע באור הגאולה

9 ניצוצות של משיח

מאז הכרעת הכף לטובה הוסיפו ריבוי מצוות / לקט קטעים קצרים ופתומים בעניני גאולה ומשיח

10 המעשה הוא העיקר

להזדרז במילוי השליחות / הוראות למעשה בפועל

אעורר אקלוגה אגמגנה - זאת היא נאמלופיו ונהאפגו
אהרן הכהן ומבצע "הקהל" / הוראות לשנת "הקהל"

12 יילחום מלחמת ה' - וינצח

המצב באה"ק הוא שחייבים לנצח במערכה! / קטע משיחת פסח שני תשל"ח

14 כתב יד קודש

בחר שכתא דפ' וארא ה'תשמ"ז / צילום נדיר מהגהת הרבי על שיחת שי"פ וארא ה'תשמ"ז

פתח דבר

כזה הגנו מוציאים לאור חלק משיחות ב"ק אדמו"ר שליט"א (תרגום מאידית) בקשר לחודש שבט, ובמיוחד - העשרי שבט, שנאמרו בהתנדבות דשי"ק וארא, ר"ה שבט, שנה זו.

מערכת "אוצר החסידים"

התשס"ו

התשס"ו
בנימין, נ"ו
15/12/2005

אם אפשר להוסיף הערות דלקמן:

5* היינו, שגם יום השבת הוא אחד משיבת ימי הבנין. ולהעיר מפרשיי פראייתו כ"ו - באת שבת... כלתה ונגמרה הכלאקה.
ו"ס לומר, שהה"ש הטעם על "ה" מהלך כמדבר כ"ו מונה ששה ימים ומספר יום אחד... כברירתו של עולם (שבת ס"ט. א. ט"ז א"ח פס"מ) -
הלבאורה, מכיון שהוא רק "לזכרון בעלמא... לא חשבתה תורת שבת כמנו" (רש"י ט"ז. ט"ז אה"ו י"ט), ללא נפק"ם באיזה אופן ימנה? ומה?
(הביאור כזה, למכיון שיום השבת הוא יום השביעי דימי בראשית, לכן, צריך לכנות "כברירתו של עולם" דוקא (ואם ימנה באופן אחר - אין זה "תורת שבת"). ולהעיר מהמסך הרס"ו ע"י קל.

6* והף שגם "בשבת שיש שם תמידין ומוספין... כל שוכה בעבודה מצבורת התמיד של שחר הוא וזכך בה כשני ככשי מוסף" (רמב"ם הל' חמירין ומוספין פ"ד ה"ט) - הרי זה רק שבתה? זה וזכה בו, ולא מפני שהתמידין דשבת קטורים עם המוספין שבו (שלכן, תמיד של בין הערביים נעשה ע"י משכר אחר - רמב"ם ט"ז, ט"ז אה"ו י"ט), מה שא"כ ביוה"כ, מה שגם התמידין נעשים ככה"ג דוקא, הרי זה מפני שגם התמידין שבו שייכים לקדושת יוה"כ (מוספין שבו).

7* להעיר גם ע"ד הקשר לשיעור היום בראשית (להמנהג הפשוט דגי פוקים ליום) - סיום הלכות שלוחין ושוחפין - בעבודת האדם: "שלוחין" - קאי על נשי, שלוחו של אדם העליון כמותו, שעי"ז כחכם לעשות את המצוות - כבוד את המצוות שהן שלוחי (ראה לקו"ת ר"פ ויקרא), וענין זה הוא מצד טבע הבריאה - "תמידים כסדרם"; וע"י העבודה כפועל - נעשים "שוחפין", מכיון שפועלים חידוש כבריאה" - "מוספים כהלכתם".

8* ראה לקו"ש ח"ו ע"י 23 הע"י 73, דענין "שוחף להקב"ה במע"כ" (שבת ק"ט, רע"ב) הוא שפועל חידוש גמור כבריאה - כדוגמת חידוש הבריאה ע"י הקב"ה, בריאת יש מאין, שלכן, "נעשה שוחף להקב"ה", שוחפין שים.
9* רומתק יותר (השייכות לראש חודש) ע"פ סי' ה'צ"ד (לקמן סי' ה') שההוספה ד"יוסף" הריע עבודת התשובה, הפיכת "אחר" ליבני" - כי ההפיכה מודונות ("אחר") לזכות ("בן") היא חידוש גמור שאינו ע"פ הליפון סדר השתל, ונעשה רק ע"י עבודת ישראל, כדוגמת החידוש דראש חודש, כניל ס"א, ולהעיר, שגם ר"ח קשור עם ענין התשובה - "הביא כפרה עלי שביעטתי את ה'יח" (חולין ט"ז).

10* וגם הענין ד"משנה תורה" שהתחלו ברי"ח שבט (כדלקמן סי' ט"ז) שייך ל"מוספים" - התחדשות, כדלקמן הערה 36, ולהעיר, שגם התחלת "משנה תורה" היא "רכיבי תוכחות" (פרש"י ר"פ דברים), שהכוונה בהם - שיביאו לתשובה (ראה כארוכה לקו"ש ח"ט ע"י 39), ענין יוסף (ראה הערה הקודמת).

הערה
לפי
הענין
הזה
ע"י
הערה
לפי
הענין
הזה

אעורר
אקלוגה

זללה
אלה
למדת

בתר שבתא דפ' וארא ה'תשמ"ו

בקשר עם פרשת וארא הבאנו בזה צילום נדיר מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת ש"פ וארא ה'תשמ"ו
בראש הדף מובא צילום מה"פתח דבר" לשיחה זו, בו כתב כ"ק אד"ש מה"מ את התאריך שבכותרת
(השיחה נדפסה בהתוועדויות תשמ"ו ח"ב ע' 385. צילום נוסף מהגהת הרבי על שיחה זו נדפס ב"יחי המלך" גליון קפט ע' 15)

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

על שאלת המניחים: האם אפשר להוסיף ההערות דלקמן: מתח כ"ק אד"ש קו מחיקה על תיבת "האם".

בהערה מס' 5* (תיקן כ"ק אד"ש: ויש לומר, שעפ"ז יומתק הטעם . . .

בהמשך ההערה: אין נפק"מ באיזה אופן ימנה? והביאור בזה, מכיון שיום השבת . . .

בהערה 25* (על המילים "הרי זה רק שכהן" הוסיף כ"ק אד"ש הערה: גם צ"ע אם ג"ז מה"ת כביוהכ"פ.

בהערה 39* (הוסיף כ"ק אד"ש: שאינו ע"פ (ואדרבא – היפך) סדר השתל' . . .

בסוף ההערה: (חולין שם. וראה אוה"ת . . .).

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסת, ה'תשע"א

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

עידודו של משה רבינו שאומר להם שהקב"ה נאמן לקיים הבטחתו

כאשר בני" נמצאים במצב ירוד וחמור ביותר, מה יתחדש אצלם כשישמעו ע"ד הבטחת הקב"ה להוציאם מגלות מצרים - הרי, גם במשך כל שנות הגלות ידעו שהקב"ה הבטיח לגאול אותם ממצרים, ואעפ"כ, עברו ריבוי שנים שמתייסרים בגלות ● והמענה לזה - "אמור לבני ישראל אני ה'", שמשה רבינו יאמר לבני" שהקב"ה "נאמן בהבטחתו" ● כאשר בני" ישמעו דבר זה ממשה רבינו - אותו משה שטוען להקב"ה על קושי הגלות - הרי זה יעודד את רוחם ● הסבר כפירוש רש"י בפרשתנו מדוע מעתיק רש"י גם התיבות "אמור לבני ישראל" ● משיחת ש"פ וארא, מבה"ח שבט ה'תשמ"ח - בלתי מוגה

לכאורה: "רכוש גדול" - מאן דכר שמי', הרי, בפסוק נאמר רק "והוצאתי גוי", וא"כ לא ה' לו אלא להעתיק "ואחרי כן יצאו!"

ב. הביאור בזה:

"לכן אמור לבני ישראל אני ה'", הנאמן בהבטחתו":

פסוק זה הוא בהמשך לפסוק שלפניו - "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם"³, כמו שנתבאר בארוכה בפרשה הקודמת - "ויאנחו בני

א. בפסוקי "לכן אמור לבני ישראל אני ה' - מעתיק רש"י התיבות "אמור לבני ישראל אני ה'", ומפרש: "הנאמן בהבטחתו".

לכאורה: מכיון שרש"י מפרש רק התיבות "אני ה'", מדוע מעתיק גם התיבות "אמור לבני ישראל"?

בהמשך הפסוק "והוצאתי אתכם", מפרש רש"י: "כי כן הבטחתיו ואחרי² כן יצאו ברכוש גדול".

(1) פרשתנו ו, ו.

(2) לך ד טו, יד.

ו, ה.

ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה וישמע אלקים את נאקתם⁴, וכמשנת בהתוועדות הקודמת⁵ שצעקת בניי היתה על שפרעה "הי שוחט תינוקות ישראל ורוחץ בדמם", ועי"ז **נתרפא** מצרעתו... והקב"ה שותק!!

ועפ"ז, כאשר בניי נמצאים במצב ירוד וחמור ביותר, מה יתחדש אצלם כשישמעו ע"ד הבטחת הקב"ה להוציאם מגלות מצרים – הרי, גם במשך כל שנות הגלות **ידעו** שהקב"ה הבטיח לגאול אותם ממצרים, כדברי יעקב "והי' אלקים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם"⁶, וכדברי יוסף "ואלקים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב"⁷, ואעפ"כ, **עברו ריבוי שנים שמתייסרים בגלות**, ולא עוד, אלא, שקושי הגלות הולך ומחמיר, כאמור, עד לשחיטת תינוקות ישראל!...

יתירה מזה: בגלל השאלה והקושיא שתמורת קיום הבטחתו של הקב"ה הורע והחמיר מצב הגלות – יכלו לבוא למסקנא שהקב"ה **לא יקיים** הבטחתו מפני שגרם החטא⁸, וכיו"ב.

וא"כ, נשאלת השאלה: מהי התועלת לספר להם עוד הפעם אודות הבטחתו של הקב"ה!?

המענה לזה – **"אמור לבני ישראל אני ה'", שמשא רבינו יאמר לבניי שהקב"ה "נאמן בהבטחתו":**

משה רבינו הוא הוא זה שטען להקב"ה **"למה הרעותה לעם הזה"**⁹ ויתירה מזה, "ומאז

(4) שמות ב, כג.

(5) שיחת ש"פ שמות סכ"א. סכ"ט.

(6) ויחי מח, כא.

(7) שם נ, כד.

(8) בדוגמת החשש דיעקב - ראה פרש"י וישלח לב, יא.

(9) שמות ה, כב.

הגבול ובפרט הגבול המזרחי, ובאופן ד"בדרכי נועם" אבל "בשעתא חדא וברגעא חדא", שזוהי הדרך היחידה שעל-ידה יראו שמתכוונים לכך באמת, ובמילא זו הדרך היחידה שעל-ידה יפעלו, וכפי שראו בעבר, שדברים שעליהם עמדו בתוקף – לא רק בדיבורים אלא גם במעשה – הרי לא התווכחו אתם, אלא אדרבה, עוד עזרו לזה.

וכן תהי' לנו, שבקרוב ממש ו"בשעתא חדא וברגעא חדא" יערה עליהם רוח ממרום, ושלא ישלו את כל העולם עם תוכניות שיהיו בעוד שלוש שנים, שנתיים, שנה או אפי' חודש – אלא יישבו את כל הגבול המזרחי תיכף ומיד עם יהודים "חיים"¹¹ ("לעבעדיקע אידן"), ויקשרו אותם עם "תורת חיים" שניתנה מ"ה' אלקים חיים", בארץ הלזו הגשמית – ארץ הקודש, שמשם נמשך הענין דהשגחה פרטית על כל היהודים בכל הארצות, ש"לא ינום ולא ישן שומר ישראל".

ואזי יתבטל מיד הלחץ, ואדרבה, יקויים הפסוק¹² "גם אויביו ישלים אתו", והם עוד יתהפכו למסייעים בענינים שבהם יש לסייע לבני ישראל.

ותהי' שלימות הארץ לגבולותי', יחד עם שלימות התורה, לימוד התורה וקיום המצוות, יחד עם הענין דשלימות העם, שזה כולל את ביטול הגזירה ד"מיהו יהודי", יחד עם זאת לא להתיימש מאף יהודי, שהרי "אע"פ שחטא ישראל הוא"¹³, ו"בודאי סופו לעשות תשובה"¹⁴, וכיון שנמצאים בימי הגלות האחרונים – בודאי יעשה תשובה בקרוב ממש.

וילכו בריקוד לקבל פני משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, בגאולה האמיתית והשלימה.

(תרגום חפשי משיחת מוצאי ש"פ אמור, אור ל"ד אייר, פסח שני ה'תשל"ח - בלתי מוגה)

(11) מאו"א מע' א' אות פד. ב"ש לאה"ע סקכ"ו ס"כ.

(12) ירמ' י, י (בהשמטת תיבות). וראה אדר"נ פל"ד,

י. וראה אוה"ת נ"ך ח"א עה"פ (ע' תכג ואילך).

(13) משלי טז, ז.

(14) הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג. תניא ספ"ט.

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר **צבי הירש** ע"ה **סטראל** - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' **יעקב** ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שת"כ ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח **שמואל סטראל** ומשפ' שיחיו

המצב בארץ הקודש הוא שחייבים לנצח במערכה!

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. [.] כעת* כבר מותר לגלות דו-שיח שהתנהל בין גנרל מארץ ישראל שהגיע לכאן לצורך השתלמות, לבין גנרל מצבא ארה"ב המומחה בתוכניות צבא (כיון שלא יזכירו כלל שמות):

שאל אותו האמריקאי: איך יתכן שלא כבשתם את צור? ענה לו הגנרל מא"י, שפחדו מהלחץ! (או שה' לחץ - אינני יודע בדיוק מה הוא אמר לו).

השיב לו הגנרל האמריקאי: זה שנסחבו לפוליטיקה ולא כבשו את צור כדעת אנשי-הצבא (הן בארץ ישראל, הן בארה"ב והן בשאר המקומות) - הרי זה בדיוק מה שקרה לארה"ב במלחמת וויעטנאם, שגם בוועטנאם אם היו נותנים לאנשי-הצבא לפעול כפי הבנתם - היו מסיימים את המלחמה בנצחון גמור ובזמן קצר מאוד, אך מאחר והפוליטיקאים לקחו את ההחלטה בעצמם - לכן נחלה שם ארה"ב מפלה.

שכאשר מדובר על ארה"ב - הם יכולים להרשות לעצמם מפלה בוועטנאם, כי הם מספיק גדולים וחזקים, ווועטנאם נמצאת מעבר לכמה ימים, ולכן זה לא כל-כך נוגע לה, כי אם תנצח - מה טוב, ואם לא - הרי ניסו ונכשלו;

אבל בארץ הקדש המעמד ומצב הוא שאי אפשר להרשות לעצמם שום כשלון, רחמנא ליצלן - מאחר שמדובר על "ארץ צבי"⁷, וכפי שהגמרא אומרת⁸ "מה צבי זה אין עורו מחזיק את בשרו, אף ארץ ישראל בזמן שיושבין עליה - רווחא, ובזמן שאין יושבין עלי' - גמדא": בכדי שארץ ישראל תהיה במצב של "רווחא", ברחבות - על היהודים שם לעמוד בעוז ובתוקף, ובמילא אסור להרשות לעצמם שום ענין של מפלה, רחמנא-ליצלן.

על-אחת-כמה-וכמה כשרואים בגלוי שלאחר כל שלושת המלחמות, הנה לאחר כל נצחון שנחלו בכל מלחמה - ויתרו ותינף נסוגו, ולאחר-מכן ראו שזה הוביל למלחמה שלאחרי! ועל-דרך-זה-כעת - בינתיים רואים זאת בענין אספקת הנשק (כנ"ל בארוכה), ורחמנא-ליצלן עוד⁹ ידם נטויל!

ב. ויה"ר שהיות ונמצאים אנו במוצ"ש, ביום שאין אומרים בו תחנון ובחודש שהר"ת שלו מורים על ענין המרכבה¹⁰ - שבפנימיות כל בני" עומדים באופן דמרכבה להקב"ה - שכל הענינים יהיו בחסד וברחמים ובקרוב ממש, כשיקחו "כלי זיין" ויישבו את כל

(* חלקה הראשון של שיחה זו פורסם במדור זה (8 ירמ' ג, יט. בגליון הקודם. (7) 'ה הכתוב - מלאכי ג, י. (9) גיטין נז, א. (10) ע"פ ל' הכתוב - ישעיה' ה, כה. ועוד.

יותר ב"רכוש גדול".

אמנם, תירוץ זה אינו מתאים כל כך בדרך הלימוד דפירוש רש"י, מכיון שאין דרכו של רש"י לתרץ שאלה כזו באופן האמור כו'.

ולכן, מסתבר יותר לומר "תירוץ פשוט" - שבפירוש רש"י המקורי נכתבו רק התיבות "כי כן הבטחתיו ואחרי כן יצאו" (בהתאם למה שנאמר כאן "והוצאתי"), ואילו התיבות "ברכוש גדול", ניתוספו ע"י המעתיק או ה"בחור-הזעזער", שבראותו שרש"י מביא את התיבות "ואחרי כן יצאו", עלה בדעתו "להשלים" את הפסוק - "ברכוש גדול".

והבוחר יבחר בא' משני התירוצים האמורים. ומה טוב - לעיין בדפוסים הראשונים וכתבי-יד כו', אולי יוכלו לברר מהי הגירסא הנכונה בפירוש רש"י זה.

ד. [.] והנה, בנוגע לחיוב דכאו"א מישראל ללמוד כל התורה כולה - מבואר בהלכות ת"ת¹¹ שיכול להיות "בגלגול זה או בגלגול אחר". אמנם, בימינו אלה, סוף זמן הגלות, בסמיכות ממש לגאולה האמיתית והשלימה - אי-אפשר לסמוך על גלגול אחר... ויתירה מזה: אי אפשר לסמוך על הרגע שלאח"ז, שהרי יתכן שמשוחרר צדקנו יבוא ברגע זה ממש! - צריכים רק לדפוק על השולחן ולצעוק "דאלאי גלות"...

וא"כ, אי-אפשר לדחות את לימוד התורה לזמן אחר, אלא בהכרח לחטוף כל רגע כדי להוסיף בלימוד התורה - הן בנוגע לנגלה דתורה, למלא כרסו בש"ס ופוסקים, והן (ועאכו"כ) בנוגע לפנימיות התורה, ידיעת ה', היסוד והעמוד לכל עניני התומ"צ.

ה. ענין הנ"ל מודגש גם בשיעור היומי ברמב"ם - "מצוה ראשונה ממצות עשה לידע שיש שם אלוקה" (ועד"ז בנוגע למצוות לא תעשה - "מצוה ראשונה ממצות לא תעשה . .

(11) לאדה"ז פ"א ה"ד.

לא יהי' לך גו"י), כאמור לעיל שהלשון "ראשונה" הוא גם מלשון "ראש", כמו "יסוד" ו"עמוד" הכולל את כל ההמשך שלאח"ז.

ויש להוסיף ולקשר כל זה עם פרשת השבוע [נוסף לכך שמאמר הזהר הנ"ל הוא על הפסוק "וידעתם כי אני הווי" שבפ' וארא] - "וארא", "אל האבות"¹²:

"בחי' האבות היא ירושה לבניהם אחריהם בכל דור ודור"¹³, החל מענין האמונה - שבנ"י הן "מאמינים בני מאמינים"¹⁴, כלומר, נוסף על היותם "מאמינים" בכח עצמם, הרי הם גם "בני מאמינים", בכח האבות שמורשיים לבניהם כל עניניהם, ועד שהירוש הוא במקום המוריש¹⁵.

ויש להוסיף, שענין הירושה הוא לא רק ביחס ל"אבות" שאודותם מדובר בכתוב כאן, "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב", אלא גם בנוגע להקב"ה "בני בכורי ישראל"¹⁶, וכידוע תורת המגיד בהתחלת שני ספריו בענין "ישראל עלו במחשבה"¹⁷, עד"מ מאב וכן שצורת ה"בן חקוקה במחשבת האב, "אף קודם שנבראו ישראל ה' נחקק צורתם במחשבה"¹⁸, ועאכו"כ לאחרי שנבראו כו'.

ומכיון שכן, מובן וגם פשוט, שהענין ידיעת ה' שייך וישנו אצל כאו"א מישראל.

ו. ויה"ר שהדיבור אודות ידיעת ה' יביא לידי הוספה בלימוד הענינים השייכים לידיעת ה', וכאמור, לא רק בכללות, אלא גם בפרטיות וכו'.

ועד שבאים להענין ד"בא אל פרעה"

(12) פרש"י ריש פרשתנו (ו, ג).

(13) תו"א ריש פרשתנו.

(14) שבת צז, א.

(15) ראה שר"ת צפע"נ דווינסק ח"א סקי"ח. ווארשא ח"ב סקי"ח. ועוד.

(16) שמות ד. כב.

(17) ב"ר פ"א, ד.

(18) א"ת ב, סע"ג.

אהרן הכהן ומבצע "הקהל"

ענינו של אהרן הכהן הוא - כדאיתא במשנה: "הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרנן לתורה", כלומר, אחדות של כל ישראל - מתוך אהבת ישראל - עם התורה.

וזהו גם תוכן הענין ד"הקהל" - "הקהל את העם האנשים והנשים והטף גו' ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת גו' ליראה את ה' אלקיכם כל הימים", כלומר, לאחד את כל ישראל עם התורה.

וביאור הענין:

הסיבה לכך שלמרות החילוקים שבין "האנשים והנשים והטף" יכולים² לפעול את הענין ד"הקהל את העם", היא - להיותם בעצם מציאות אחת, היינו, חלקים של מציאות אחת, מציאות ה"קהל" שמתאסף ב"הקהל",

בסגנון אחר: הפירוש האמיתי ד"הקהל" - אינו באופן של פעולה שנעשית ע"י אחר, היינו, שצריך לבוא מישהו (המלך או גדול שבעם) להקהיל את כל העם, אלא **אדרבה** - הסיבה לכך שיכול לבוא מישהו ולהקהיל את העם, היא, להיותם מציאות אחת בעצם.

וזהו גם הטעם דמצות אהבת ישראל ("הוי מתלמידיו של אהרן כו' אוהב את הבריות כו'") - מכיון שכל ישראל הם מציאות אחת, "אב א' לכולנה"³, שלכן, מאוחדים הם בתכלית עם התורה, "תורה אחת", מכיון ש"אורייתא וקוב"ה כולא חד"⁴.

וענין זה מודגש במתן-תורה⁵ - שכל ששים ריבוא נשמות ישראל⁶ היו "כאיש אחד בלב אחד"⁷, כמו התורה, שכל ששים ריבוא אותיות התורה⁸ הם "תורה אחת", ודוגמתו גם ב"הקהל" - "כיום שניתנה בו בסיני . . . כאילו עתה נצטווה בה ומפי הגבורה שומעה"⁹.

ומזה מובן, שהענין ד"הקהל" חודר את כל מציאותם של בני" - לא רק למשך זמן, אלא "כל הימים", ולא רק בענינים הכי רוחניים, או בענינים רוחניים סתם, אלא גם בחיי היום-יום, בכל הפרטים ופרטי פרטים, עד לענינים הכי תחתונים, שכולם נעשים חדורים בנקודה אחת - "ליראה את ה'"¹⁰, עד לדרגה הכי נעלית דיראת בושת, יראה עילאה, תכלית השלימות דעבודת האדם.

(משיחת ליל ה' דחג הסוכות ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

1) אבות פ"א מ"ב.
 2) שהרי "איני מבקש כו' אלא לפי כחן" (תנחומא נשא יא. ועוד).
 3) ראה תניא רפ"ב.
 4) ראה זח"ג עג, א.
 5) וכן בפורים, שאז "קיימו מה שקבלו כבר" (שבת פח, א), הקיום והתוקף דמ"ת - שגם במעמד ומצב ד"מפורז ומפורד בין העמים", "ישנו עם אחד" (אסתר ג, ח).
 6) ש"הן שרשים, וכל שרש מתחלק לששים ריבוא ניצוצות שכל ניצוץ הוא נשמה אחת" (תניא פל"ז).
 7) פרש"י יתרו יט, ב. וראה מכילתא שם.
 8) ולהעיר ש"ישראל" ר"ת "יש ששים ריבוא אותיות לתורה" (מגלה עמוקות אופן קפו).
 9) רמב"ם הל' כחגיגה פ"ג ה"ז.
 10) להעיר, ש"יראה" נקראת "אחת" - כדאיתא בגמרא (שבת לא, ב) על הפסוק (איוב כח, כח) "הן יראת ה'", ש"בלשון יוני קורין לאחת הן", "יחידה היא היראה בעולם" (פרש"י שבת שם), כמבואר בדרושי חסידות (סה"מ קונטרסים ח"א לו, סע"א. ועוד).

1) אבות פ"א מ"ב.
 2) שהרי "איני מבקש כו' אלא לפי כחן" (תנחומא נשא יא. ועוד).
 3) ראה תניא רפ"ב.
 4) ראה זח"ג עג, א.
 5) וכן בפורים, שאז "קיימו מה שקבלו כבר" (שבת פח, א), הקיום והתוקף דמ"ת - שגם במעמד ומצב ד"מפורז ומפורד בין העמים", "ישנו עם אחד" (אסתר ג, ח).
 6) ש"הן שרשים, וכל שרש מתחלק לששים ריבוא ניצוצות שכל ניצוץ הוא נשמה אחת" (תניא פל"ז).
 7) פרש"י יתרו יט, ב. וראה מכילתא שם.
 8) ולהעיר ש"ישראל" ר"ת "יש ששים ריבוא אותיות לתורה" (מגלה עמוקות אופן קפו).
 9) רמב"ם הל' כחגיגה פ"ג ה"ז.
 10) להעיר, ש"יראה" נקראת "אחת" - כדאיתא בגמרא (שבת לא, ב) על הפסוק (איוב כח, כח) "הן יראת ה'", ש"בלשון יוני קורין לאחת הן", "יחידה היא היראה בעולם" (פרש"י שבת שם), כמבואר בדרושי חסידות (סה"מ קונטרסים ח"א לו, סע"א. ועוד).

הגלות כו' עד עתה - כבר נתבררו כל הניצוצין כו', הרי בודאי שכבר נשלמה כוונת הגלות, ובמילא - "דאלאי גלות!"

ובפשטות - שתיכף ומיד יוצאים כל בני" מהגלות, ובלשון הכתוב דפ' בא²⁵ (שקורין עתה) "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו",

ותיכף ומיד - "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת"²⁶, "שר לא נאמר אלא ישיר, מכאן לתחיית המתים מן התורה"²⁷,

"הקיצו ורננו שוכני עפר"²⁸, והרמב"ם ואדמו"ר הזקן בתוכם, וכל צדיקי ונשיאי ישראל בתוכם, כדאיתא בזהר²⁹ שצדיקים קמים לתחי' מיד, ומפורש גם בגמרא³⁰

שכאשר יבנה ביהמ"ק (תיכף ומיד בביאת משיח צדקנו) אזי "משה ואהרן עמהם",

כן תהי' לנו - במהרה בימינו ממש.

25) יר"ד, ט.

26) בשלח טו, א.

27) סנהדרין צא, ב. מכילתא ופרש"י עה"פ.

28) ישע"י כו, יט.

29) ח"א קמ, א.

30) יומא ה, ב. וראה תוד"ה אחד - פסחים קיד,

סע"ב.

(שקורין עתה בתפלת מנחה) - כדאיתא בזהר¹⁹ ד"עיייל לי' קב"ה אדרין בתר אדרין" (אף שבתחילה הי' משה "דחיל מיני' ולא קריב כו'"), ודוגמתו גם בנוגע לבחי' פרעה דקדושה,

"דאתפריעו ואתגליין מיני' כל נהורין"²⁰, שעי"ז נעשה הענין דידיעת ה' בתכלית השלימות.

ומזה באים לפרשת בשלח - "בשלח פרעה את העם", כמבואר בתו"א²¹ שפרעה "הי' משלח פארות וענפים ועושה פרי למעלה, את העם, שע"י גלותם במצרים כו' גרמו שנתעלו בחי' ניצוצי אלקים כו'", ובלשון הכתוב (בנוגע לגלות ישראל במצרים) "וזרעתי לי בארץ"²²,

"ואמרו רז"²³ זרע כור מוציא כמה כורים כו"²⁴.

ומכיון שבימינו אלה - לאחרי אריכות

19) ח"ב לד, א.

20) זח"א רי, א.

21) בשלח סא, ג.

22) הושע ב, כה.

23) פסחים פז, ב.

24) תו"א ר"פ בשלח.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

ליזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא, וישראל רחמים בן חיה מושקא שיחיו ולזכות הנא לאה בת חיה רחל, עדינה בת חיה רחל, מרים בת חיה רחל, וצבי בן חיה רחל שיחיו

ליזכות ר' ברוך אהרן בן ברניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת חיה רחל שיחיו

להזדה במילוי השליחות

בעמדנו ביום השבת לאחר קריאת פרשת "וארא" – ישנה נתינת כח מיוחדת לכאורה ישראל שעבודתו בכל עניני התורה ומצוותי תהי' באופן של ראי', ובפרט כאשר מדובר אודות העבודה המיוחדת דימים אלו – ר"ח שבט, וימי ההכנה ליום ההילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר בעשירי בשבט, הנכלל כבר ב"ראש חודש" שבט, שכל ענינים אלו צריכים להיות באופן של ראי' – "וארא".

וכללות העבודה הקשורה במיוחד עם יום ההילולא דעשירי בשבט היא – הפצת התורה והיהדות, והפצת המעיינות חוצה, שזו היתה כללות עבודתו של בעל ההילולא. וכאמור – עבודה זו צריכה להיות באופן של ראי' – "וארא".

ומובן שאין להסתפק בהחלטה טובה ובמחשבה בלבד, או אפילו בדיבור, אלא "המעשה הוא העיקר".

וענין זה גופא (שהדברים צריכים לבוא לידי מעשה בפועל) מודגש גם בתוכן הענין ד"וארא": הפירוש המדויק דתיבת "וארא" הוא – להראות **לאחרים**, ובנוגע לעבודת האדם – הרי זה שייך רק כאשר מדובר אודות ענין של מעשה בפועל, שאז נראה הדבר לכל אלו שנמצאים מסביבו (משא"כ כאשר הענין הוא במחשבה בלבד – שאז אין הזולת יודע זאת כלל, אפילו כאשר הענין הוא בדיבור בלבד – שאז אין הזולת רואה את הדבר, כי אם באופן של שמיעה בלבד).

ומכיון שהעבודה צריכה להיות באופן שגם הזולת יוכל לראות זאת בגלוי ("וארא" – לאחרים), מובן, שאז נעשית העבודה באופן טוב ונעלה יותר: כאשר אין מי שרואה כיצד עובד את עבודתו, יכול לעשות חשבון – בשלב מסויים – שכבר עבד די והותר ועתה יכול לנוח! אבל כאשר יש מישהו שרואה את מעשיו – הרי זה ממריץ אותו להוסיף בעבודתו כו'. וע"ד מאמר ריב"ז לתלמידיו: "יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם כו'" (ברכות כח, ב).

ובזה נכללת גם פעולת ההשפעה על הזולת – כי כאשר הזולת רואה את אופן עבודתו, הרי זה מהווה "דוגמא חיי" עבורו שגם הוא יתנהג באופן כזה. ועי"ז שפועל ומשפיע על הזולת נפעל עילוי גם אצלו – ע"ד מארז"ל (סוטה לד, א) שכאשר ב' אנשים נושאים משא יחדיו, בכחם להרים משא כבד יותר מאשר כפליים מהמשא שיכול לישא כל א' מהם בפ"ע, ועד"ז מובן בנוגע לעבודת ה' – כאשר העבודה היא בצירוף המשפיע והמושפע יחדיו.

ואין לחשוש מהענין ד"מחזי כיוהרא" (כאשר הזולת רואה את אופן עבודתו כו') – כפי שהדגיש כ"ק מו"ח אדמו"ר כו"כ פעמים שבימינו אלו אין להתחשב בענין ד"מחזי כיוהרא", מכיון שנמצאים אנו בסוף זמן הגלות ובסמיכות ממש לביאת משיח צדקנו, ולכן בהכרח להזדה במילוי השליחות המוטלת על כאור"א מאתנו לעשות את כל התלוי בו להביא את הגאולה.

ומה שטוען: מכיון שתיכף ומיד בא משיח צדקנו – "משיח נאו" – לשם מה עליו להתייגע בעבודת הבירורים כו', מוטב לו לשבת במנוחה ולעסוק בלימוד התורה, ולהשאיר את סיום עבודת הבירורים למשיח צדקנו, שלכולי-עלמא יעשה זאת באופן נעלה יותר ובתכלית השלימות! – הנה על זה אומרים לו שישנה מעלה מיוחדת בעבודה דזמן הגלות, שאז ישנו העילוי ד"יתרון האור מן החושך", ולכן צריכים "לחטוף" ("אריינכאפן") כל מה שיכולים להספיק בזמן הגלות!

(משיחת ש"פ וארא, ר"ח שבט ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

הלימוד מצעקת משה רבינו "למה הרעותה לעם הזה"!?!

א. בהאמור לעיל¹ ישנה הוראה נוספת – שאין לו ליהודי להשלים עם מצב הגלות, ולחשוב שהוא יכול להישאר בגלות ח"ו – אלא עליו לצעוק להקב"ה: "למה הרעותה לעם הזה"², ולבקש על כללות ענין הגאולה.

ולא כמו אלו הטוענים שטוב להם בגלות, ולא איכפת להם להשאר בגלות ח"ו – כל זמן שיכולים ללמוד תורה, והלואי שיניחו להם להמשיך לחיות באופן כזה [אם בכלל אפשר לקרוא לחיים אלו בשם "חיים" חיים הראויים לשמם]! – "תורת אמת" אומרת שזהו מצב של גלות – "בנים שגלו מעל שולחן אביהם"³, וזהו מצב בלתי-רצוי; משה רבינו צועק להקב"ה על כללות ענין הגלות באמרו "למה הרעותה לעם הזה"; ולעומת זאת – אומר הוא שטוב לו, רחמנא ליצלן, להשאר בגלות!

ואפילו בנוגע ללימוד התורה – הרי ידוע מה שאמרו חכמים⁴ "מיום שחרב ביהמ"ק וגלינו מארצנו ניטלה עצה ממנו ואין אנו יודעים לדון כו'", כלומר, שענין הגלות מבלבל ללימוד התורה בשלימות – כפי שהי' שייך בזמן שביהמ"ק הי' קיים!

אבל אעפ"כ, כאשר מתערב היצה"ר ומתחיל בפיתויים והסתות כו' – הנה בהיותו "אומן במלאכתו"⁵, ובאופן ד"הנחש הי' ערום"⁶, הרי ע"י הערמומיות שלו מסוגל הוא להטות את שכלו של האדם, כך שיתקבל בשכלו דבר של **שטות וסכלות** – שטוב לו בגלות, וכיו"ב.

וזוהי הסיבה מה שהיצה"ר נקרא "מלך זקן וכסיל"⁷ – דלכאורה תמוה: כיצד אפשר לכנות את היצה"ר בשם "כסיל", הרי הוא ערמומי ביותר ("והנחש הי' ערום") ובעל תחבולות כו'!? – אלא הביאור בזה: השם "כסיל" ניתן לו ע"ש הפעולה שלו – שהוא עושה את האדם (השומע ומקבל את דבריו) ל"כסיל"!

וכאמור – ענין זה למדים מהנהגתו של משה רבינו, שצעק להקב"ה: "למה הרעותה לעם

(4) מגילה יב, ב.

(5) ראה שבת קה, ב: כך אומנתו של יצה"ר כו'. וראה ד"ה וידעת תרצ"ג פ"ה.

(6) בראשית ג, א.

(7) קהלת ד, יג. וראה זח"ב לג, ב.

(1) ההוראה הנלמדת מתוכן פרשת "וארא" – שזהו מענה הקב"ה למשה רבינו על טענתו "למה הרעותה לעם הזה" ביחס לגלות מצרים וכו' – נתבאר לפנ"ז בהשיחה ('התוועדות' תשמ"ג ח"ב ס"ע 824 ואילך).

(2) שמות ה, כב.

(3) ברכות ג, סע"א.

הזה!"

כלומר: אע"פ שבדאי ידע משה רבינו אודות הנהגת האבות שלא הרהרו אחר מדותיו של הקב"ה⁸ [וכמובן גם בפשטות הכתובים – כאשר מתבוננים באיזה בית נולד ונתחנך משה רבינו – בביתו של עמרם שהי' "גדול הדור", ועד שמשה רבינו נקרא בכ"מ (גם בפרש"י עה"ת, פשוטו של מקרא) בשם "בן עמרם", וא"כ, בודאי סיפרו לו אודות הנהגת האבות וכו'] – אעפ"כ, טען משה רבינו להקב"ה: "למה הרעותה לעם הזה!"

ומובן בפשטות שלאחרי שמשא רבינו הרהיב עוז בנפשו לומר להקב"ה "למה הרעותה לעם הזה" (בידעו שהאבות לא הרהרו אחר מדותיו של הקב"ה) – בודאי לא אמר זאת בקרירות ובאדישות ("קאלט-בלוטיק"), אלא באופן של **צעקה** ו"שטורעם": "למה הרעותה לעם הזה!?"

טענתו של משה רבינו – חכמה דקדושה – בודאי לא גרעה מאומה ולא נגעה כלל ח"ו בענין האמונה בהקב"ה (אמונה פשוטה שלמעלה מטו"ד), אבל לאיך, מצד חכמה דקדושה היתה הטענה "למה הרעותה לעם הזה".

וענין זה נכתב **בתורה** – בתור הוראה ליהודי שמצד שכלו (שכל דקדושה) עליו לצעוק "למה הרעותה לעם הזה". כלומר: ביחד עם זה שלומדים בתורה שהקב"ה אמר למשה רבינו (במענה לטענתו "למה הרעותה לעם הזה") "חבל על דאבדין ולא משתכחין, יש לי להתאוונן על מיתת האבות... (ש)לא הרהרו אחר מדותי, ואתה אמרת למה הרעותה⁸ – ביחד עם זה צוה הקב"ה **לכתוב בתורה** את טענתו של משה רבינו "למה הרעותה לעם הזה", מכיון שגם בזה ישנה הוראה נצחית לכאו"א מישראל, אפילו לאחרי המענה של הקב"ה "חבל על דאבדין כו".

[.] זוהי כללות ההוראה שלמדים מפסוקים אלו – שכאשר יהודי נמצא בגלות אין לו להשלים עם המציאות כו', אלא עליו לצעוק להקב"ה "למה הרעותה לעם הזה", ולדרוש שיתבטל כבר כללות ענין הגלות; אבל ביחד עם זה – הרי הוא עובד עבודתו באופן המתאים מבלי להתפעל מחשכת הגלות, מכיון שהטענה השכלית ("למה הרעותה לעם הזה") אינה בסתירה ח"ו לענין האמונה, וזהו המענה על הטענה "למה הרעותה לעם הזה" – **וארא**, כלומר, שעבודתו של יהודי צריכה להיות באופן של **ראי**, ראיית אלקות, שאז אינו מתפעל מחשכת הגלות ועובד עבודתו באופן המתאים.

(משיחת ש"פ וארא, ר"ח שבט ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

(8 פרש"י בפרשתנו ו, ט.)

מאז הכרעת הכף לטובה הוסיפו ריבוי מצוות

ע"י שעבוד הלב והמוח נעשה ביטול היצר דהיפך הטוב "בכל לבבך, בשני יצריך", עד שבאים לדרגת העבודה ד"בכל מאדך". ועוד ועיקר – שע"ז מבטלים את כל המציאות דלעו"ז, עד לביטול הגלות והבאת הגאולה, כפס"ד הרמב"ם "עשה מצוה אחת, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

ובפרט – שהכרעת הכף לטובה היתה כבר לפני זמן רב, ומאז, הוסיפו ריבוי מופלג של מצוות ומעשים טובים. וא"כ, בודאי ובודאי ש"מיד הן נגאלין".

(משיחת ש"פ וארא, ר"ח שבט ה'תשמ"ז - בלתי מוגה)

אין לסמוך על גלגול הבא...

בנוגע לחיוב דכאו"א מישראל ללמוד כל התורה כולה – מבואר בהלכות תלמוד תורה שיכול להיות "בגלגול זה או בגלגול אחר". אמנם, בימינו אלה, סוף זמן הגלות, בסמיכות ממש לגאולה האמיתית והשלימה – אי-אפשר לסמוך על גלגול אחר... ויתירה מזה: אי אפשר לסמוך על הרגע שלאח"ז, שהרי יתכן שמשיח צדקנו יבוא ברגע זה ממש! – צריכים רק לדפוק על השולחן ולצעוק "דאלאי גלות..."

[.] ומכיון שבימינו אלה – לאחרי אריכות הגלות כו' עד עתה – כבר נתבררו כל הניצוצין כו', הרי בודאי שכבר נשלמה כוונת הגלות, ובמילא – "דאלאי גלות!"

(משיחת ש"פ וארא, מבה"ח שבט ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

ודאי מקוה באמת שמשיח צדקנו יבוא "היום"

[.] יהודי צריך להתפלל ולבקש מהקב"ה "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", וצריך לקוות שהקב"ה ימלא בקרוב ממש את בקשתו – "כי לישועתך קוינו כל היום", "אחכה לו בכל יום שיבוא".

ומובן בפשטות שכאשר מתפלל להקב"ה, "דע לפני מי אתה עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה" – אין יהודי נחשד ח"ו שתפלתו היא באופן ד"אחד בפה כו", היינו, שבפיו אומר "כי לישועתך קוינו כל היום", "אחכה לו בכל יום שיבוא", ובמחשבתו חושב שזה יהי' **למחרת**, ויש מחר לאחר זמן ח"ו! – אלא ודאי מקוה באמת שמשיח צדקנו יבוא "היום", ומיד הן נגאלין".

(משיחת כ"ד טבת ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

